

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-28
Besvaras senast
2024-12-04 kl. 12.00

Till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2024/25:519 Oseriösa och kriminella aktörer inom LSS-boenden

Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) bedömer att kriminella aktörer nu även intresserar sig för LSS-boenden och andra insatser som tidigare inte pekats ut som utsatta för brottslig verksamhet. Enligt en enhetschef på Ivo, på ett seminarium på tisdagen under Socionomdagarna i Älvsjö, har Ivo fått indikationer från polisen om att det även inom LSS-boenden förekommer att kriminella rekryterar ungdomar.

Webbtidningen Hejaolika tog upp frågan om att ersättningen till utförare av LSS-verksamheter urholkats under lång tid och att detta riskerar att leda till att seriösa aktörer inte kan fortsätta verka, vilket öppnar för oseriösa aktörer att ta över. En avdelningschef på Ivo, svarade att det låter som en logisk följd men att han inte alls har satt sig in i den frågan, då Ivo inte har tittat på ersättningsnivåerna som en bakomliggande orsak. Många seriösa aktörer säger att de snart måste lägga ned, vilket lämnar fältet fritt för dem som tar genvägar och till och med bryter mot lagar för att få assistansersättningen att räcka till.

Regeringen meddelar att höjningen av assistansersättningen för 2025 blir 3 procent. Det är en förbättring jämfört med de senaste åren – men den kompenserar inte för den urholkning som har pågått i mer än ett decennium.

Lagen säger att assistansersättningen ska bestämmas med ledning av de uppskattade kostnaderna för att få assistans. Men bara löneökningarna enligt kollektivavtalen uppgår till 7,4 procent under 2024 och 2025, samtidigt som assistansersättningen under samma period bara räknas upp med 5,5 procent.

Inom den personliga assistansen används mer än 90 procent av ersättningen till lönekostnader. Det enda rimliga är förstås att assistansersättningen följer med löneökningarna och övriga kostnadsökningar och indexregleras på samma sätt som inom merparten av kommunal omsorgsverksamhet. Det är ohållbart att Sveriges assistansberättigade varje år ska vara utlämnade till ett godtyckligt budgetbeslut för sin lagstadgade rätt till personlig assistans.

Med anledning av det som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Camilla Waltersson Grönvall:

Ser statsrådet en risk att låg assistansersättning gör det svårt för seriösa företag att bedriva verksamhet, vilket riskerar att öppna upp för oseriösa och kriminella aktörer, och avser statsrådet att vidta några åtgärder på området?

.....

Nadja Awad (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch